

**Projekt**

**UCHWAŁA NR .....  
RADY MIASTA OSTRÓW MAZOWIECKA**

z dnia ..... 2016 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018.**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r, poz. 1515) w związku z art. 176 pkt.1 i art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r, poz. 332 z późn. zm.) uchwala się co następuje:

**§ 1.**

Przyjmuje się Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2.**

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Ostrów Mazowiecka.

**§ 3.**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

**Zbigniew Krych**

## **Miejski Program Wspierania Rodziny w Mieście Ostrów Mazowiecka na lata 2016 – 2018**

### **Wstęp.**

Rodzina to najbardziej bezpieczne miejsce dla każdego człowieka. Wzajemne wsparcie i opieka nad wszystkimi członkami rodziny pozwalają na jej przetrwanie od zarania ludzkości.

Na przestrzeni wieków ta podstawowa komórka społeczna zmieniała się z pokolenia na pokolenie.

Przyczynami tych zmian były rewolucje obyczajowe, kulturowe, religijne jak też indywidualizacja społeczeństw.

Różnego rodzaju zmiany w procesie kształtowania się rodziny, przyniosły z jednej strony pozytywne zmiany, a z drugiej strony niosą ze sobą wiele zagrożeń w funkcjonowaniu i wypełnianiu właściwych ról w rodzinie.

Dlatego też państwo polskie reguluje różnymi aktami prawnymi wszelkie sytuacje, mające na celu poprawę jakości życia i funkcjonowania rodziny polskiej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej to nowy instrument prawny, który określa pomoc dziecku i rodzinie, jako zadanie własne obowiązkowe samorządu gminnego.

Powyższa ustawa nakłada również obowiązek na gminy opracowania i realizacji gminnego programu wspierania rodziny. Nadrzędnym celem programu jest dobro dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, troska o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, zapewnienie przysługujących im praw i wolności oraz dobro rodziny, która jest naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci.

Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Z punktu widzenia potrzeb dziecka rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewniającym bezpieczeństwo emocjonalne, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące pomiędzy jej członkami. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Rodzina i stwarzane przez nią możliwości dają dziecku poczucie więzi i doświadczenie niezmiennie ważne dla jego rozwoju.

### **1. Podstawy prawne działań.**

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie jest jedynym aktem prawnym dotyczącym problematyki wspierania rodzin z dziećmi i nakładających zadania na gminy w tym w zakresie, pozostałe ustawy to:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. 2015r., poz. 163 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2015, poz. 1286),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015 r, poz. 1390),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2012 r., poz.124 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. 2015 r., poz.1359),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. 2015, poz.859),
- ustawa z dnia 25 września 2015 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1886).
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. 2011 r., Nr 231 poz.1375).

Program wspierania rodziny jest kontynuacją aktów prawnych:

- Strategią rozwiązywania problemów społecznych miasta Ostrów Mazowiecka 2005-2015, (art. 16 b ustawy o pomocy społecznej),
- System profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną w Ostrowi Mazowieckiej na lata 2008 -2015.,
- Strategia rozwoju miasta Ostrów Mazowiecka 2003-2015,

- Miejskim Programem przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ofiar przemocy w rodzinie na lata 2011 -2015,

Ustawą regulującą współpracę w realizacji programu z organizacjami pozarządowymi jest ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

## **2. Charakterystyka adresatów programu.**

Program jest ukierunkowany przede wszystkim na rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ustawa jednak nie precyzuje co należy rozumieć przez to pojęcie. Rodziny mogą przeżywać trudności w pełnieniu funkcji rodzicielskich o różnym nasileniu – od sytuacji, w których istnieje zagrożenie pojawienia się takich trudności, do sytuacji występowania tak poważnych problemów, że sąd podjął decyzję o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej.

Charakterystyka stopnia trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w rodzinach z dziećmi.

Stopień 1. Rodziny zagrożone występowaniem trudności opiekuńczo-wychowawczej.

Stopień 2. Rodziny, w których występują okresowe trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Stopień 3. Rodziny wieloprotblemowe, w których występują nasilone trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Stopień 4. Rodziny zagrożone ograniczeniem praw rodzicielskich.

Stopień 5. Rodziny z częściowym ograniczeniem praw rodzicielskich, objęte nadzorem kuratora.

Stopień 6. Rodziny z dzieckiem w pieczy zastępczej rokujące możliwość powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

Stopień 7. Rodziny z dzieckiem w pieczy zastępczej, u których nie stwierdzono możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

Przedstawiona charakterystyka stopniowania trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w rodzinach z dziećmi, jest bardzo przydatna w budowaniu programu wspierania rodziny.

Przyjęty sposób różnic rodzin pozwoli na lepsze dostosowanie rodzaju i form wsparcia dla rodzin i dzieci do ich faktycznych potrzeb.

## **3. Diagnoza potrzeb.**

Aby zdiagnozować potrzeby w zakresie wspierania rodzin z dziećmi w mieście, należy zebrać odpowiednie informacje świadczące o zakresie występowania problemów opiekuńczo-wychowawczych, poczynając od rozeznania wszystkich rodzin z dziećmi do rodzin, których dziecko lub dzieci przebywają w pieczy zastępczej.

Należy pamiętać, że do stworzenia właściwej diagnozy z zakresu problemów dotyczących rodzin z dziećmi nie wystarczą informacje ośrodka pomocy społecznej i innych instytucji pomocy społecznej, ale konieczne jest pozyskiwanie informacji o rodzinach wśród organizacji pozarządowych i kościelnych oraz instytucji publicznych działających na rzecz dzieci i rodziny.

## **4. Diagnoza zasobów.**

Aby dokonać diagnozy zasobów w gminie, należy zbadać jakie formy wsparcia są dostępne dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich oraz jakie instytucje i podmioty działają na rzecz dziecka i rodziny.

Ze względu na fakt, że program jest narzędziem wynikającym z ustawy o wspieraniu rodziny, konieczne jest określenie, w jakim zakresie gmina realizuje formy pomocy, które wskazuje ustawa. Jedną z najważniejszych form wsparcia w pokonywaniu trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodziny jest również praca socjalna i uzyskanie pomocy asystenta rodziny.

Do tego celu mogą być wykorzystane informacje dotyczące:

- rodzin z dziećmi, które korzystają z pracy socjalnej wg dodatkowych problemów występujących w rodzinie (art.7 ustawy o pomocy społecznej),
- form z zakresu pracy socjalnej udzielanej rodzicom z dziećmi.

Niemniej ważne są informacje o działaniach na rzecz dziecka i rodziny innych instytucji i podmiotów, a dotyczące zadań wynikających z innych ustaw niż ustawa o wspieraniu rodziny. W badaniu zasobów należy także uwzględnić działalność innych poza ośrodkiem pomocy społecznej podmiotów wspierających rodziny z dziećmi, w szczególności instytucje publiczne, kościelne oraz organizacje pozarządowe. Konieczna jest krótka charakterystyka, opis ich działań. Ważne jest również uwzględnienie zakresu i form współpracy ośrodka pomocy społecznej z tymi podmiotami.

W podsumowaniu diagnozy wskazane jest odnieść się do następujących kwestii:

- skali rodzin z dziećmi przeżywających trudności w pełnieniu funkcji rodzicielskiej, w odniesieniu do poszczególnych stopni jego nasilenia;
- adekwatności zasobów lokalnych do zakresu problemu;

- oceny wykorzystania zasobów lokalnych, współpracy i poziomu koordynacji działań różnych instytucji mających za zadanie wspieranie rodzin z dziećmi.

## **5. Cele programu.**

Cel główny programu wynika z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a jest nim:

- utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka, dzięki utrzymaniu lub przywróceniu zdolności do pełnienia swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

1) wzmocnienie działań profilaktycznych,

2) doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia lub powrotu dziecka do rodziny.

Cele szczegółowe programu powinny wynikać z przeprowadzonej diagnozy i są to:

- analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- pomoc w integracji rodziny,
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążenie do integracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

1) pracy z rodziną;

2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia wewnętrznego.

## **6. Zadania w zakresie wspierania rodziny.**

Aby zrealizować cele postawione w programie, gmina powinna wywiązać się z nałożonego na nią zadania, jakim jest tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem.

Ma to być taki system, który zapewni przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pomoc poprzez dostęp do różnych form wsparcia, dostosowanych do stopnia nasilenia problemów opiekuńczo-wychowawczych.

Zakres i rodzaj pomocy powinien być również uzależniony od kierunku działań : inne formy przewidziane będą dla działań profilaktycznych ,inne dla działań mających na celu utrzymanie dziecka w rodzinie , a jeszcze inne w przypadku dążenia do powrotu dziecka do rodziny naturalnej. Różne też będą podmioty, które powinny być partnerami w realizacji działań na rzecz rodziny z dziećmi.

Istotne jest zwrócenie uwagi na to, że system wspierania rodziny nie powinien ograniczać się tylko do działań związanych ściśle z pomocą społeczną i adresowanych przede wszystkim do rodzin, które są już zagrożone bądź dotknięte problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Ważnym elementem programu będą działania profilaktyczne, informacyjne, aktywizujące.

Przykładami takich działań będą:

- środowiskowe spotkania integracyjne rodzin,
- spotkania informacyjne dotyczące roli rodziny w procesie wychowania dziecka,
- aktywizowanie społeczności lokalnej do działań na rzecz rodziny, stwarzanie warunków do działań samopomocowych.

Dla rodzin znajdujących się w sferze ryzyka wystąpienia trudności opiekuńczo-wychowawczych konieczne będą działania wspierające, mające na celu poprawę ich funkcjonowania i wzmocnienie kompetencji wychowawczych. System wspierania rodziny będzie budowany w oparciu o działania dwóch specjalistów: pracownika socjalnego i asystenta rodziny, których wspomagać powinni inni specjaliści tacy jak: kurator rodziny, przedstawiciel służby zdrowia, pedagog szkolny, przedstawiciel organizacji pozarządowej, przedstawiciel policji, a w przypadku przebywania dziecka w pieczy zastępczej ważna jest również współpraca z koordynatorem pieczy zastępczej dotycząca powrotu dziecka do rodziny naturalnej. Kluczowa jednak będzie współpraca pracownika socjalnego z asystentem rodziny. Istotne będą pozostałe formy wsparcia, stwarzające możliwości dostosowania zakresu pomocy do specyficznych potrzeb danej rodziny.

Aby zapewnić spójność i efektywność systemu, konieczne jest wykorzystanie zasobów środowiska lokalnego zidentyfikowanych w diagnozie oraz szeroka i dobra współpraca wszystkich służb i instytucji pracujących w mieście na rzecz dobra dziecka i rodziny. Ośrodek w tym systemie będzie pełnił funkcję koordynacyjną i aktywizującą.

7. Ocena zasobów pomocy społecznej na terenie miasta Ostrów Mazowiecka.

7.1 Dane o sytuacji demograficznej i społecznej.

| WYSZCZEGÓLNIENIE                                                                      | Lata poprzednie |          | Rok oceny | PROGNOZA*     |                    |        |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|----------|-----------|---------------|--------------------|--------|
|                                                                                       | Rok 2012        | Rok 2013 |           | Rok po ocenie | Dwa lata po ocenie |        |
| MIESZKAŃCY (w osobach)                                                                |                 |          |           |               |                    |        |
| Ogółem                                                                                | 1               | 22 837   | 22 796    | 22 796        | 22 514             | 22 415 |
| KOBIETY                                                                               |                 |          |           |               |                    |        |
| Ogółem                                                                                | 2               | 11 873   | 11 832    | 11 832        | 11 744             | 11 744 |
| Wiek 0-17                                                                             | 3               | 2 228    | 2 168     | 2 168         | 2 089              | 2 089  |
| Wiek 18-59                                                                            | 4               | 7 060    | 6 982     | 6 982         | 6 890              | 6 890  |
| Wiek 60 lat i więcej                                                                  | 5               | 2 585    | 2 682     | 2 682         | 2 765              | 2 765  |
| MEŻCZYŹNI                                                                             |                 |          |           |               |                    |        |
| Ogółem                                                                                | 6               | 10 964   | 10 964    | 10 964        | 10 770             | 10 671 |
| Wiek 0-17                                                                             | 7               | 2 302    | 2 265     | 2 265         | 2 174              | 2 175  |
| Wiek 18-64                                                                            | 8               | 7 543    | 7 518     | 7 518         | 7 376              | 7 376  |
| Wiek 65 lat i więcej                                                                  | 9               | 1 119    | 1 181     | 1 181         | 1 220              | 1 120  |
| RYNEK PRACY                                                                           |                 |          |           |               |                    |        |
| Bezrobotni ogółem                                                                     | 10              | 1 892    | 1 797     | 1 500         | 1 500              | 1 500  |
| Bezrobotni długotrwale ogółem                                                         | 11              | 1 119    | 1 128     | 946           | 946                | 946    |
| Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku                                                 | 12              | 329      | 159       | 97            | 97                 | 97     |
| INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA                                                              |                 |          |           |               |                    |        |
| Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy                                           | 13              | 472      | 442       | 185           | 170                | 155    |
| Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy                     | 14              | 58       | 65        | 66            | 54                 | 60     |
| w tym z wiersza 13: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)                               | 15              | 25       | 28        | 58            | 58                 | 58     |
| Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne                                            | 16              | 15       | 31        | 17            | 17                 | 10     |
| Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego                           | 17              | 12       | 14        | 14            | 14                 | 10     |
| Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)           | 18              | 0        | 0         | 0             | 0                  | 0      |
| Liczba opiekunów dziennych do dzieci                                                  | 19              | 0        | 0         | 0             | 0                  | 0      |
| Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach) | 20              | 0        | 0         | 0             | 0                  | 0      |
| Liczba dzieci, którym nie                                                             | 21              | 0        | 0         | 0             | 0                  | 0      |

|                                                                                            |    |     |     |     |     |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|----|-----|-----|-----|-----|-----|
| przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)      |    |     |     |     |     |     |
| <b>Powody nie przyznania miejsca w żłobku</b>                                              |    |     |     |     |     |     |
| Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)            | 22 | 3   | 3   | 3   | 3   | 3   |
| Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach) | 23 | 755 | 755 | 755 | 755 | 755 |
| Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków             | 24 | 7   | 2   | 85  | 81  | 81  |
| <b>Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu</b>                                         |    |     |     |     |     |     |
| brak wolnych miejsc                                                                        | 25 | 7   | 2   | 85  | 81  | 81  |
| Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem                                   | 26 | 0   | 0   | 0   | 0   | 0   |
| <b>Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")</b>                                     |    |     |     |     |     |     |
| Przyszkolne                                                                                | 27 | 0   | 0   | 0   | 0   | 0   |
| Pozaszkolne                                                                                | 28 | 0   | 0   | 0   | 0   | 0   |
| Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów                                         | 29 | 1   | 1   | 1   | 1   | 1   |
| Liczba hospicjów                                                                           | 30 | 0   | 0   | 0   | 0   | 0   |
| Liczba ośrodków dla cudzoziemców                                                           | 31 | X   | X   | X   | X   | X   |

\* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny"

## 7.2 Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA MOPS.

GMINA - ZADANIA MOPS, (w całym okresie sprawozdawczym)

| WYSZCZEGÓLNIENIE                                | Lata poprzednie |          | Rok oceny | Prognoza rok po ocenie |           |
|-------------------------------------------------|-----------------|----------|-----------|------------------------|-----------|
|                                                 | Rok 2012        | Rok 2013 |           |                        |           |
| ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ       |                 |          |           |                        |           |
| ZASIŁEK STAŁY                                   |                 |          |           |                        |           |
| Liczba osób                                     | 1               | 217      | 238       | 253                    | 280       |
| Liczba świadczeń                                | 2               | 2 204    | 2 440     | 2 653                  | 2 940     |
| Kwota świadczeń w złotych                       | 3               | 822 101  | 1 041 719 | 1 129 844              | 1 200 000 |
| W tym: (wiersze 4-6)                            |                 |          |           |                        |           |
| Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących |                 |          |           |                        |           |
| Liczba osób                                     | 4               | 173      | 184       | 195                    | 210       |
| Liczba świadczeń                                | 5               | 1 786    | 1 911     | 2 132                  | 2 300     |
| Kwota świadczeń w złotych                       | 6               | 718 441  | 900 984   | 990 026                | 1 060 000 |
| W tym: (wiersze 7-9)                            |                 |          |           |                        |           |

| <b>Zasilek stały dla osoby w rodzinie</b>                                                                                              |    |         |         |         |         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|---------|---------|---------|---------|
| Liczba osób                                                                                                                            | 7  | 44      | 54      | 58      | 70      |
| Liczba świadczeń                                                                                                                       | 8  | 418     | 529     | 521     | 640     |
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                              | 9  | 103 660 | 140 735 | 139 818 | 140 000 |
| <b>ZASIŁEK OKRESOWY</b>                                                                                                                |    |         |         |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                            | 10 | 68      | 48      | 35      | 40      |
| Liczba świadczeń                                                                                                                       | 11 | 256     | 139     | 108     | 123     |
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                              | 12 | 68 245  | 41 299  | 28 923  | 30 000  |
| <b>W tym: (wiersze 13-24)</b>                                                                                                          |    |         |         |         |         |
| <b>Zasilek okresowy z tytułu bezrobocia</b>                                                                                            |    |         |         |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                            | 13 | 68      | 48      | 35      | 40      |
| Liczba świadczeń                                                                                                                       | 14 | 256     | 139     | 108     | 123     |
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                              | 15 | 68 245  | 41 299  | 28 923  | 30 000  |
| <b>Zasilek okresowy z tytułu długotrwałej choroby</b>                                                                                  |    |         |         |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                            | 16 | 0       | 0       | 0       | 0       |
| Liczba świadczeń                                                                                                                       | 17 | 0       | 0       | 0       | 0       |
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                              | 18 | 0       | 0       | 0       | 0       |
| <b>Zasilek okresowy z tytułu niepełnosprawności</b>                                                                                    |    |         |         |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                            | 19 | 0       | 0       | 0       | 0       |
| Liczba świadczeń                                                                                                                       | 20 | 0       | 0       | 0       | 0       |
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                              | 21 | 0       | 0       | 0       | 0       |
| <b>Zasilek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego</b> |    |         |         |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                            | 22 | 0       | 0       | 0       | 0       |
| Liczba świadczeń                                                                                                                       | 23 | 0       | 0       | 0       | 0       |
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                              | 24 | 0       | 0       | 0       | 0       |
| <b>Zasilek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b</b>                                          |    |         |         |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                            | 25 | 0       | 0       | 0       | 0       |
| Liczba świadczeń                                                                                                                       | 26 | 0       | 0       | 0       | 0       |
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                              | 27 | 0       | 0       | 0       | 0       |
| <b>ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM</b>                                                                                                           |    |         |         |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                            | 28 | 487     | 411     | 353     | 360     |
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                              | 29 | 164 431 | 123 286 | 115 856 | 120 000 |
| <b>W tym: ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"</b>                            |    |         |         |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                            | 30 | 102     | 16      | 45      | 10      |
| Liczba świadczeń                                                                                                                       | 31 | 102     | 16      | 45      | 10      |
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                              | 32 | 19 110  | 2 537   | 8 215   | 1 850   |
| <b>ZASIŁKI CELOWE PRYZNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2</b>                                                 |    |         |         |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                            | 33 | 0       | 0       | 0       | 0       |
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                              | 34 | 0       | 0       | 0       | 0       |
| <b>ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ</b>                                                                                    |    |         |         |         |         |
| <b>POSIŁEK OGÓŁEM</b>                                                                                                                  |    |         |         |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                            | 35 | 263     | 235     | 228     | 260     |
| Liczba świadczeń                                                                                                                       | 36 | 24 040  | 25 300  | 24 563  | 25 100  |

|                                                                                                                                                           |    |         |            |         |         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|---------|------------|---------|---------|
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                                                 | 37 | 146 519 | 154<br>382 | 146 785 | 150 000 |
| <b>W TYM: DLA DZIECI</b>                                                                                                                                  |    |         |            |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                                               | 38 | 248     | 235        | 228     | 260     |
| Liczba świadczeń                                                                                                                                          | 39 | 23 965  | 25<br>300  | 24 563  | 25 100  |
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                                                 | 40 | 145 169 | 154<br>382 | 146 785 | 150 000 |
| <b>W tym: (z wierszy 35-37)</b><br><b>POSILEK</b><br><b>- świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"</b> |    |         |            |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                                               | 41 | 263     | 235        | 228     | 260     |
| Liczba świadczeń                                                                                                                                          | 42 | 24 040  | 25<br>300  | 24 563  | 25 100  |
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                                                 | 43 | 146 519 | 154<br>382 | 146 785 | 150 000 |
| <b>W TYM: DLA DZIECI (z wierszy 41-43)</b>                                                                                                                |    |         |            |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                                               | 44 | 248     | 235        | 228     | 260     |
| Liczba świadczeń                                                                                                                                          | 45 | 23 965  | 25<br>300  | 24 563  | 25 100  |
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                                                 | 46 | 145 169 | 154<br>382 | 146 785 | 150 000 |
| <b>SCHRONIENIE</b>                                                                                                                                        |    |         |            |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                                               | 47 | 2       | 6          | 2       | 3       |
| Liczba świadczeń                                                                                                                                          | 48 | 19      | 885        | 485     | 720     |
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                                                 | 49 | 11 236  | 18<br>950  | 12 648  | 33 000  |
| <b>UBRANIE</b>                                                                                                                                            |    |         |            |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                                               | 50 | 0       | 0          | 0       | 0       |
| Liczba świadczeń                                                                                                                                          | 51 | 0       | 0          | 0       | 0       |
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                                                 | 52 | 0       | 0          | 0       | 0       |
| <b>SPRAWIENIE POGRZEBU</b>                                                                                                                                |    |         |            |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                                               | 53 | 1       | 1          | 3       | 2       |
| Liczba świadczeń                                                                                                                                          | 54 | 1       | 1          | 3       | 2       |
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                                                 | 55 | 3 690   | 3 500      | 5 744   | 5 000   |
| <b>ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ</b>                                                                                                 |    |         |            |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                                               | 56 | 12      | 14         | 15      | 16      |
| Liczba świadczeń                                                                                                                                          | 57 | 112     | 134        | 168     | 175     |
| Kwota świadczeń w złotych                                                                                                                                 | 58 | 256 048 | 258<br>938 | 320 391 | 420 000 |
| <b>INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY</b>                                                                                                                       |    |         |            |         |         |
| <b>INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI</b>                                                                                                     |    |         |            |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                                               | 59 | 0       | 0          | 0       | 0       |
| <b>INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)</b>                                                                       |    |         |            |         |         |
| Liczba osób                                                                                                                                               | 60 | 0       | 0          | 0       | 0       |
| <b>WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA</b>                                                                                                              |    |         |            |         |         |
| Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny                                                                                                              | 61 | 0       | 9          | 9       | 8       |
| Liczba rodzin wspierających                                                                                                                               | 62 | 0       | 0          | 0       | 0       |
| Liczba asystentów rodziny                                                                                                                                 | 63 | 0       | 1          | 1       | 1       |

|                                                                  |           |              |                   |               |               |
|------------------------------------------------------------------|-----------|--------------|-------------------|---------------|---------------|
| <b>Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych</b> | <b>64</b> | <b>4 354</b> | <b>20<br/>566</b> | <b>71 000</b> | <b>84 000</b> |
|------------------------------------------------------------------|-----------|--------------|-------------------|---------------|---------------|

#### 8. Zasoby instytucjonalne miasta.

Na terenie miasta Ostrów Mazowiecka działa wiele instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, związków i innych podmiotów, których przedmiotem działania jest rodzina.

Wykorzystując zadania tych organizacji należy założyć, iż program wspierania rodzin na lata 2016 – 2018 będzie służył do poprawy realizacji polityki prorodzinnej.

Poniższa tabela przybliży te instytucje oraz zakres działań i kompetencji.

#### 8. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodziny na terenie miasta Ostrów Mazowiecka.

| <b>L. p</b> | <b>Nazwa i adres placówki</b>                                                         | <b>Zakres działania</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.          | Urząd Miasta ,Ostrów Mazowiecka<br>ul. 3 Maja 66                                      | Zaspakajanie potrzeb mieszkaniowych, wypłata dodatków mieszkaniowych, współpraca z organizacjami pozarządowymi, dotacje dla klubów sportowych, prowadzenie działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej, współpraca z ościennymi gminami w zakresie pokrywania kosztów opieki przedszkolnej, udzielanie zapomóg zdrowotnych dla emerytowanych nauczycieli, udzielanie wsparcia lokalowego organizacjom pozarządowym, w tym działającym na rzecz dzieci i rodziny, wypłata stypendiów dla sportowców, organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (kolonie letnie, ferie zimowe, festyny itp.), realizacja programów rządowych.                                         |
| 2.          | Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Ostrów Mazowiecka ul. K. Warchalskiego 3           | Pomoc pieniężna, praca socjalna, asysta rodzinna, pomoc rzeczowa, poradnictwo specjalistyczne: rodzinne, prawne, psychologiczne; interwencje kryzysowe, schronienie, posiłki, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, kierowanie do ośrodka wsparcia, przyjmowanie wniosków i wypłata stypendiów szkolnych, wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wypłata świadczeń rodzinnych oraz zasiłków dla opiekunów, realizacja prac społecznie użytecznych, wydawanie kart rodzinnych i kart dużej rodziny, pozyskiwanie środków zewnętrznych na cele realizacji zadań na rzecz mieszkańców, obsługa organizacyjno – techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego. |
| 3.          | Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ostrów Mazowiecka ul. 3 Maja 66 | Profilaktyka w szkołach, motywowanie osób uzależnionych do leczenia, poradnictwo prawne , zapewnienie artykułów żywnościowych osobom uzależnionym( trzeźwi alkoholicy), kierowanie na terapię osób uzależnionych, wnioskowanie do sądu o przymus leczenia, promocja zdrowia, zdrowego stylu życia.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 4.          | Miejska Świetlica Socjoterapeutyczna ul. Chopina 2, Ostrów Mazowiecka                 | Dożywianie, pomoc w nauce, organizacja wolnego czasu, zajęcia: kulinarne, plastyczne, teatralne, sportowe, informatyczne, psychoedukacyjne. Społeczności socjoterapeutyczne, organizacja wypoczynku, imprezy okolicznościowe, indywidualne programy korekcyjne, interwencje kryzysowe – każde dziecko uzyska pomoc w sytuacjach kryzysowych (zarówno szkolnych, jak i rodzinnych czy w grupie rówieśniczej).                                                                                                                                                                                                                                                                |

|     |                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5.  | Miejski Dom Kultury w Ostrowi Mazowieckiej ul. 3 Maja 50                                                         | Organizacja imprez: majówki rodzinne, godziny dla rodziny, wakacyjne podwórka, Uniwersytet Trzeciego Wieku, artystyczna akademie dziecięca, rodzinne konkursy tematyczne, interaktywne, rodzinne spektakle teatralne, konkursy i festiwale muzyczne, festiwal dla babci i dziadka, koncerty z okazji dnia matki, rodzinne kolędowania, spotkania ze św. Mikołajem, warsztaty artystyczne, rodzinne zabawy karnawałowe, warsztaty rękodzieła artystycznego: Guzik z pętelką, Zabawy z nitką, Warsztaty ceramiki użytkowej; konkursy: „Mamo tato co ty na to”, „Jak to dawniej bywało”.     |
| 6.  | Zespół Interdyscyplinarny                                                                                        | 1. Integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy.<br>2. Kwartalne spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego.<br>3. Tworzenie grup roboczych do rozwiązywania indywidualnych spraw.<br>4. Obsługę organizacyjno-techniczną zapewnia Ośrodek.                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 7.  | Szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, przedszkola samorządowe z terenu miasta Ostrów Mazowiecka. | Działalność edukacyjno-wychowawcza oraz opiekuńcza, organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku, wsparcie pedagogiczne -psychologiczne dla dzieci oraz rodziców.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 8.  | Placówki publiczne i niepubliczne służby zdrowia.                                                                | Profilaktyka i promocja zdrowia, organizowanie opieki lekarskiej, ambulatoryjnej, szpitalnej. Usługi pielęgniarstwa, diagnostyka.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 9.  | Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ,Ostrów Mazowiecka ul. Widnichowska 20                                         | 1. Zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania tej opieki przez rodziców.<br>2. Finansowanie wydatków wynikających z pieczy zastępczej.<br>3. Udzielanie świadczeń pieniężnych dla osób usamodzielnianych (po opuszczeniu różnego rodzaju form pieczy zastępczej).<br>4. Organizowanie szkoleń dla podmiotów pieczy zastępczej.                                                                                                                                                                                                               |
| 10. | Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna ,Ostrów Mazowiecka, ul. Rubinkowskiego 15                                   | Diagnoza, terapia, doradztwo, profilaktyka na rzecz dziecka, uczniów, ich rodziców oraz nauczycieli. Warsztaty i treningi z uczniami i rodzicami.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 11. | Komenda Powiatowa Policji Ostrów Mazowiecka, ul. K. Piłata 4                                                     | Rozpoznanie rodzin dysfunkcyjnych przez dzielnicowych KPP, inicjowanie postępowań sprawdzających w przypadku pozyskania informacji o przemocy w rodzinach, prowadzenie postępowań przygotowawczych w przypadku uzasadnionego przypuszczenia istnienia przemocy w rodzinach oraz stwierdzonych wychowawczych zaniedbań małoletnich przez ich rodziców lub opiekunów prawnych, inicjowanie przedsięwzięć z zakresu profilaktyki społecznej oraz współpraca z instytucjami pomocowymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinach, wskazywanie przez dzielnicowych lokalnych zagrożeń i |

|     |                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                                                  | kierunków działań profilaktycznych w trakcie spotkań środowiskowych, wizyt w rodzinach, prelekcji w szkołach.                                                                                                                                                                                                                      |
| 12. | 1.Sąd Rejonowy w Ostrowi Mazowieckiej, ul. B. Prusa 2.<br><br>2. Zespół Kuratorski Służby Sądowej.                               | 1.wydawanie orzeczeń w sprawie nieletnich oraz ich rodziców,<br>2.organizacja i nadzorowanie wykonywanych środków resocjalizacyjnych wynikających z orzeczeń sądu dotyczących:<br>- nadzoru ochronnego w rodzinach<br>- dozoru nad skazanymi<br>- zbieranie na zlecenie sądu wiadomości o zachowaniu nadzorowanych i dozorowanych. |
| 13. | Parafie z terenu miasta                                                                                                          | Wszelkiego rodzaju działalność charytatywna, organizacja czasu wolnego oraz wypoczynku dla dzieci i rodzin, poradnictwo rodzinne, prawne, psychologiczne.                                                                                                                                                                          |
| 14. | Inne podmioty ,organizacje pozarządowe instytucje itp. działające na rzecz dzieci i rodziny na terenie miasta Ostrow Mazowiecka. | Różnorodna działalność wynikająca z programów, projektów, statutów.                                                                                                                                                                                                                                                                |

Źródło i opracowanie własne

Jak wynika z powyższej prezentacji zasobów instytucjonalnych należy wskazać, iż na terenie miasta działa wiele podmiotów na rzecz dziecka i rodziny. Podmioty te oferują i wykonują różnorodne formy pomocy wynikające z jednej strony podstawowych obowiązków, z drugiej zaś strony są to różne inicjatywy i działania by dziecko w rodzinie czuło się bezpieczne z możliwością zaspakajania swoich najistotniejszych potrzeb życiowych. Priorytetem działania wielu podmiotów jest profilaktyka, która ma podstawowy wpływ na zabezpieczenie rodziny przed różnymi negatywnymi zjawiskami jak: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, sytuacjami kryzysowymi, nałogami, itp. Tak szeroki wachlarz pomocy i działań niewątpliwie przyczyni się do efektywnego zrealizowania przedstawionego programu wspierania rodziny w mieście Ostrow Mazowiecka.

#### 9. Odbiorcy programu.

Odbiorcami programu są:

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
2. Dzieci oraz młodzież, którym rodzina z różnych powodów nie jest w stanie bądź nie zapewnia należytej opieki i należytego zaspokojenia potrzeb i bezpieczeństwa w tym, podstawowych praw.
3. Podmiot realizujący zadania wsparcia rodziny oraz instytucje i służby pracujące na rzecz dzieci i rodzin.

#### 10. Prognozy i efekty realizacji programu.

Rozwój i zwiększenie skuteczności pomocy oraz polepszenia sytuacji dziecka i rodziny, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, minimalizowanie wszelkiego rodzaju patologii społecznej i innych zachowań w celu stworzenia systemu wsparcia dla rodziny i dziecka na terenie miasta Ostrow Mazowiecka.

#### 11. Realizatorzy programu.

Koordynatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowi Mazowieckiej przy sukcesywnej współpracy, w szczególności ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

#### 12. Źródła finansowania.

Źródłem Finansowania Miejskiego Programu Wspierania Rodziny w Ostrowi Mazowieckiej są:

- środki własne miasta zaplanowane na realizację gminnego programu wsparcia rodziny,
- środki pochodzące ze zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny,
- środki pozabudżetowe.

#### 13. Monitoring i ewaluacja.

Monitoring będzie polegał na analizie własnych danych podmiotu realizującego oraz na zbieraniu i analizie danych od innych realizatorów, zaangażowanych w wykonanie Miejskiego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Ostrów Mazowiecka. Ocenie będą podlegały cel ogólny oraz cele szczegółowe.

Trzyletni program wspierania rodziny podlega każdego roku ocenie i przedkładany jest Radzie Miasta Ostrów Mazowiecka. Dopuszcza się możliwość wprowadzania różnorodnych zmian w programie w celu modyfikacji realizowanych planów, uwzględniając wszelkie zgłoszone zapotrzebowania w tym zakresie, w myśl założenia by każde dziecko w rodzinie było bezpieczne i szczęśliwe.